

Laidiens: 29.06.1999., Nr. 210/212

Precizēts 06.07.1999., Latvijas Vēstnesis Nr.220 (1680)

Ministru kabineta noteikumi Nr. 222

Rīgā 1999.gada 22.jūnijā (prot. Nr. 32, 4.§)

Preču deklarēšanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Muitas likuma
1.panta vienpadsmito daļu un 147.2 pantu*

1. Vispārīgais jautājums

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā fiziskās un juridiskās personas (turpmāk — deklarētājs) deklarē preces muitas iestādē.

2. Parastā deklarēšanas kārtība

2.1. Rakstiskā muitas deklarācija

2. Ražošanas iekārtu sastāvdaļas, kuras klasificē ar vienu Latvijas kombinētās nomenklatūras kodu, ir uzskatāmas par viena veida precēm.

3. Muitas deklarāciju (turpmāk — deklarācija) ar parakstu apstiprina deklarētājs vai tā pilnvarotais pārstāvis.

4. Deklarētājs vai tā pilnvarotais pārstāvis ir atbildīgs par:

4.1. muitas iestādē iesniegtajā deklarācijā norādīto ziņu pareizību;

4.2. pievienoto dokumentu (turpmāk — pavaddokumenti) autentiskumu;

4.3. visu to saistību ievērošanu, kuras paredzētas, piemērojot deklarētajām precēm konkrētās muitas procedūras.

5. Muitas iestāde deklarāciju un pavaddokumentus uzglabā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja deklarētājs pavaddokumentu oriģinālus pieprasa citu darbību veikšanai, muitas iestāde saglabā abpusēji apliecinātas šo pavaddokumentu kopijas. Muitas iestādes amatpersona nodrošina, lai minētie pavaddokumenti vēlāk netiktu izmantoti citiem nolūkiem kā vienīgi tiem, kas saistīti ar konkrētās preču partijas (sūtījuma) apjoma vai vērtības noteikšanu.

6. Deklarāciju iesniedz tajā muitas iestādē, kurā uzrāda preces.

7. Muitas iestādes amatpersona var atļaut deklarāciju iesniegt pirms preču pieteikšanas muitas iestādē. Šādā gadījumā preces piesakāmas muitas iestādē 30 dienu laikā no deklarācijas iesniegšanas. Ja preces noteiktajā termiņā nav nogādātas muitas iestādē, deklarāciju uzskata par neiesniegtu.

8. Ja deklarāciju iesniedz pirms preču nogādāšanas muitas iestādē vai citā muitas iestādes amatpersonas noteiktā vietā, deklarāciju var pieņemt tikai pēc tam, kad attiecīgās preces ir pieteiktas muitas iestādē.

9. Deklarācija muitas iestādē iesniedzama tās darba laikā. Muitas iestādes amatpersona pēc deklarētāja lūguma un par tā līdzekļiem var atļaut deklarāciju iesniegt ārpus noteiktā darba laika.

10. Ja iesniedzējs pēc saskaņošanas ar muitas iestādes amatpersonu deklarāciju iesniedz citā vietā, nevis muitas iestādē, deklarācija uzskatāma par iesniegtu tajā muitas iestādē, kuru pārstāv attiecīgā muitas iestādes amatpersona.

11. Deklarācija ir pieņemta ar brīdi, kad muitas iestādē to reģistrē ar attiecīgo numuru. Ar šo brīdi iestājas šo noteikumu 4.punktā minētā atbildība. Deklarācijā norāda arī datumu, kad tā pieņemta muitas iestādē.

12. Muitas iestādes amatpersona var pieprasīt izdarīt deklarācijā labojumus vai atļaut tos izdarīt saskaņā ar Muitas likuma 137.pantu, vai anulēt deklarāciju saskaņā ar Muitas likuma 138.pantu, ja iepriekšējās deklarācijas vietā tiek iesniegta jauna deklarācija. Šajā gadījumā jebkuru muitas maksājumu noteikšanas datums un jebkuru citu attiecīgās muitas procedūras nosacījumu piemērošanas datums ir datums, kad pieņemta sākotnējā deklarācija.

2.1.1. Deklarācijas veidi

13. Saskaņā ar Muitas likuma 134.panta otro daļu deklarācijas oficiālais paraugs, kas parastajā kārtībā iesniedzams muitas iestādē, lai precēm piemērotu attiecīgo muitas procedūru, ir vienotais administratīvais dokuments (1., 2., 3. un 4.pielikums).

14. Ja normatīvie akti par piemērojamo muitas procedūru pieļauj, ar Valsts ieņēmumu dienesta atļauju preču deklarēšanai var izmantot arī cita veida deklarāciju.

15. Šo noteikumu 13. un 14.punktā noteiktie nosacījumi pieļauj šādas iespējas:

15.1. fiziskās personas izvēlas rakstisko deklarēšanu vai arī citu šo noteikumu 68., 69., 70. un 71.punktā noteikto deklarēšanas veidu kādai no šādām muitas procedūrām — preču izlaišana brīvam apgrozījumam, izvešana, ievēšana uz laiku vai tranzīts;

15.2. iespēju atteikties no šo noteikumu 13.punktā minētā parauga deklarācijas, ja tiek piemērots šo noteikumu 72., 73., 74., 75. un 76.punkts attiecībā uz sūtījumiem pa pastu;

15.3. iespēju izmantot kravas sarakstus, lai vienkāršotu deklarēšanu attiecīgās personas tranzīta kravai, kurā ir vairāku veidu preces;

15.4. ja tiek ievērotas Valsts ieņēmumu dienesta tehniskās un administratīvās prasības, izmantot šo noteikumu 60., 61., 62., 63., 64., 65. un 66.punktā noteikto elektronisko deklarēšanas veidu, kā arī izmantot uz balta papīra ar datoru noformētas deklarācijas. Šīm deklarācijām, kā arī norādītajām ziņām jāatbilst vienotā administratīvā dokumenta prasībām.

16. Muitas iestāde, pieņemot deklarāciju, papildus var pieprasīt tikai tādus dokumentus, kuri:

16.1. paredzēti saskaņā ar starptautisko konvenciju nosacījumiem, kurām Latvijas Republika ir pievienojusies;

16.2. var tikt pieprasīti no ieinteresētām personām, lai minētajām personām pēc to pieprasījuma dotu iespēju izmantot priekšrocības un īpašos atvieglojumus.

17. Muitas iestādē iesniedz tikai tos vienotā administratīvā dokumenta formulārus, kuri ir nepieciešami, lai kārtotu attiecīgās muitas procedūras piemērošanai noteiktās formalitātes (nepilnais komplekts).

18. Ja pirms vai pēc tranzīta procedūras ir paredzēts piemērot vēl citu muitas procedūru, muitas iestādē var iesniegt vienotā administratīvā dokumenta formulārus, kas ir nepieciešami, lai kārtotu tranzīta procedūras un attiecīgās muitas procedūras piemērošanai noteiktās formalitātes.

19. Šo noteikumu 17.punktā minētā vienotā administratīvā dokumenta nepilnajā komplektā izmanto:

19.1. pilnā astoņu formulāru vienotā administratīvā dokumenta komplekta veidlapas atbilstoši šo noteikumu

1.pielikumā dotajiem paraugiem;

19.2. divus četru formulāru vienotā administratīvā dokumenta komplektus atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā dotajiem paraugiem, ja vienoto administratīvo dokumentu aizpilda, izmantojot datoru.

20. Piemērojot precēm muitas procedūru, attiecīgo formalitāšu kārtīšanai, ja nepieciešams, vienotā administratīvā dokumenta nepilno komplektu var papildināt ar vienu vai vairākiem papildveidlapu nepilnajiem komplektiem. Atbilstoši šo noteikumu 18.punktam nepilnajiem papildveidlapu komplektiem var pievienot tos formulārus, kuri bija nepieciešami iepriekšējo vai būs nepieciešami nākamā muitas procedūru formalitāšu kārtīšanai.

21. Nepilnajā papildveidlapu komplektā izmanto:

21.1. pilnā astoņu formulāru vienotā administratīvā dokumenta komplekta veidlapas atbilstoši šo noteikumu

3.pielikumā dotajiem paraugiem;

21.2. divus četru formulāru vienotā administratīvā dokumenta komplektus atbilstoši šo noteikumu 4.pielikumā dotajiem paraugiem.

22. Ja, deklarējot preces, izmanto papildveidlapas, tās ir vienotā administratīvā dokumenta neatņemama sastāvdaļa.

23. Ja deklarāciju noformē saskaņā ar šo noteikumu 15.4.apakšpunktu, papildveidlapas neizmanto.

24. Ja deklarāciju noformē saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu, katra deklarēšanā iesaistītā persona ir atbildīga tikai par to informāciju, kas attiecas uz konkrēto muitas procedūru, kuru šī persona pieteikusi kā deklarētājs, princips vai kā deklarētāja vai principāla pilnvarotais pārstāvis.

25. Ja deklarētājs izmanto vienotā administratīvā dokumenta formulārus, kas aizpildīti, noformējot iepriekšējo muitas procedūru, pirms deklarācijas iesniegšanas deklarētājs pārbauda norādītās informācijas pareizību tajās vienotā administratīvā dokumenta ailēs, par kuru informāciju tas ir atbildīgs, šo ziņu atbilstību precēm, kā arī pārbauda, vai precēm ir pieteikta atbilstoša muitas procedūra. Ja nepieciešams, deklarētājs papildina norādīto informāciju.

26. Ja deklarētājs, piesakot preces nākamajai muitas procedūrai, konstatē esošo preču un sniegto ziņu savstarpēju neatbilstību, tas nekavējoties ziņo par to muitas iestādei. Šajā gadījumā deklarētājs aizpilda jaunu deklarāciju, izmantojot jaunus vienotā administratīvā dokumenta formulārus.

27. Ja aizpildīto vienoto administratīvo dokumentu vienlaikus izmanto vairākās secīgās muitas procedūrās, muitas iestāde pārbauda, vai deklarācijā norādītā informācija par dažādajām muitas procedūrām nav savstarpēji pretrunīga.

28. Vienoto administratīvo dokumentu aizpilda valsts valodā.

29. Vienotajā administratīvajā dokumentā izmantojamie kodi ir noteikti šo noteikumu 5.pielikumā.

30. Metodiskos norādījumus par vienotā administratīvā dokumenta aizpildīšanu izdod Valsts ieņēmumu dienests.

31. Muitas iestāde nodrošina deklarētājam un kompetentām valsts institūcijām šo noteikumu 30.punktā minētās informācijas pieejamību.

32. Ja nepieciešams izmantot šo noteikumu 13.punktā minētā vienotā administratīvā dokumenta papildveidlapas (2. un 4.pielikums), deklarētājs var izmantot arī šo papildveidlapu kopijas. Minētās papildveidlapas vai to kopijas deklarētājs paraksta un iesniedz muitas iestādē, kura tās apstiprina tādā pašā veidā kā vienoto administratīvo dokumentu. Muitas iestādes amatpersona papildveidlapas pieņem tāpat kā oriģināldokumentus, ja tās ir kvalitatīvi un salasāmi noformētas.

33. Vienotā administratīvā dokumenta tehniskās prasības ir noteiktas šo noteikumu 6.pielikumā.

2.1.2. Dokumenti, kas iesniedzami kopā ar deklarāciju

34. Šajā nodaļā noteiktās prasības piemērojamas gadījumos, kad Ministru kabineta noteikumi par attiecīgās muitas procedūras piemērošanas kārtību nenosaka, kādi dokumenti ir iesniedzami kopā ar deklarāciju.

35. Lai preces izlaistu brīvam apgrozījumam, kopā ar deklarāciju iesniedzami šādu dokumentu oriģināli:

35.1. dokumenti preču muitas vērtības noteikšanai;

35.2. starptautiskajām prasībām atbilstoši preču transporta dokumenti;

35.3. starptautiskajos līgumos noteiktajos gadījumos preču izcelsmi apliecinoši dokumenti;

35.4. muitas maksājumu apliecinoši dokumenti vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegts rakstisks galvojums;

35.5. dokumenti, kas nepieciešami, lai piemērotu tarifu atvieglojumus saskaņā ar likumu "Par muitas nodokli (tarifiem)" vai citus pasākumus, atkāpjoties no Muitas likumā paredzētajām prasībām attiecībā uz deklarētajām precēm;

35.6. visi citi dokumenti, kas nepieciešami, piemērojot normatīvos aktus, kuri nosaka deklarējamo preču izlaišanu brīvam apgrozījumam;

35.7. ja faktūrrēķinā un vienotajā administratīvajā dokumentā norādītie preču saņēmēji ir dažādas personas, nepieciešams apstiprinošo dokumentu kopums, kas apliecina šo personu saistību ar konkrēto preču sūtījumu.

36. Ja deklarētājs vai tā pārstāvis piesaka preces kādai no šādām muitas procedūrām — ieviešana muitas noliktavā, ieviešana pārstrādei, ieviešana pārstrādei muitas kontrolē, izvešana pārstrādei, ieviešana uz laiku, izvešana (eksports), atpakaļizvešana (reeksports) vai tranzīts —, muitas iestāde var pieprasīt kopā ar deklarāciju uzrādīt preču transporta dokumentu, kas attiecas uz iepriekšējo muitas procedūru.

37. Piesakot preces tranzīta procedūrai, kopā ar deklarāciju uzrāda preču transporta dokumentu. Šo dokumentu pēc muitas iestādes amatpersonas vai citas kompetentas institūcijas pārstāvja pieprasījuma uzrāda arī preču pārvadājuma laikā.

38. Kopā ar deklarāciju kādai no šādām muitas procedūrām — ieviešana muitas noliktavā, ieviešana pārstrādei, ieviešana pārstrādei muitas kontrolē vai ieviešana uz laiku — iesniedzami šādi dokumenti:

38.1. dokumenti saskaņā ar šo noteikumu 35.punktu, izņemot gadījumus, kad preces deklarē muitas procedūrai — ieviešana muitas noliktavā — un tās novieto citā muitas noliktavā, nevis D tipa muitas noliktavā;

38.2. atļauja attiecīgās muitas procedūras piemērošanai vai šīs atļaujas pieprasījuma kopija, ja šāda atļauja nepieciešama saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par attiecīgo muitas procedūru.

39. Kopā ar deklarāciju muitas procedūrai — izvešana pārstrādei — iesniedzami šādi dokumenti:

39.1. šo noteikumu 41.punktā minētie dokumenti;

39.2. atļauja attiecīgās muitas procedūras piemērošanai.

40. Muitas iestādes amatpersona var atļaut iesniegt šo noteikumu 38.2. un 39.2.apakšpunktā minētos dokumentus, lai tie pastāvīgi atrastos muitas iestādes rīcībā un lai nebūtu katru reizi no jauna jāpievieno deklarācijai.

41. Izvešanas (eksporta) deklarācijai un atpakaļizvešanas (reeksporta) deklarācijai pievieno muitas maksājumu noteikšanai nepieciešamos dokumentus, kā arī attiecīgajos normatīvajos aktos muitas jomā noteiktos dokumentus attiecībā uz deklarētajām izvedamajām precēm.

42. Lai izlemtu jautājumu par muitas procedūras piemērošanu precēm, muitas iestāde, pārbaudot deklarācijā sniegtās ziņas, ja nepieciešams, deklarētājam vai tā pārstāvim var pieprasīt papildu dokumentus par konkrētajām precēm.

43. Ja viena veida preces uzrāda divos vai vairākos iepakojumos, muitas iestāde var pieprasīt uzrādīt iepakoto preču sarakstu vai dokumentu, kurā norādīts katra iepakojuma saturs.

44. Muitas iestādes amatpersona ir tiesīga pieprasīt, lai tiktu uzrādīts dokuments par iepriekšējās muitas procedūras noformēšanu.

2.1.3. Kravas saraksti

45. Lai atvieglotu deklarāciju noformēšanu, ja deklarētajā tranzīta kravā ir vairāk nekā viena veida preces, saskaņā ar šo noteikumu 15.3.apakšpunktu atļauts izmantot kravas sarakstu (ar nosacījumu, ka saraksts atbilst šo noteikumu 7.pielikumā dotajam paraugam un tehniskajām prasībām).

46. Kravas saraksta veidlapas iesniedz tādā pašā skaitā, cik vienotā administratīvā dokumenta formulāru aizpilda attiecīgajai tranzīta procedūrai. Kravas sarakstu ar parakstu apstiprina principāls vai tā pilnvarotā persona.

47. Kravas sarakstu muitas iestādē reģistrē ar to pašu reģistrācijas numuru, ar kādu ir reģistrēts vienotais administratīvais dokuments, kuram kravas sarakstu pievieno. Šo numuru ieraksta ar roku un apstiprina ar izbraukšanas muitas iestādes zīmogu.

48. Ja vienotajam administratīvajam dokumentam pievieno divus vai vairāk kravas sarakstus, tajos papildus norāda arī kārtas numurus, ar kuriem tos reģistrējis principāls. Pievienoto kravas sarakstu skaitu norāda vienotā administratīvā dokumenta 4.ailē.

2.2. Deklarācijas iesniegšana, izmantojot elektroniskos datu apstrādes un pārraides līdzekļus

49. Ar muitas iestādes atļauju deklarētājs rakstiskajā deklarācijā norādāmās ziņas var iesniegt elektroniskā veidā, nosūtot ziņas uz muitas iestādi apstrādāšanai ar datoru. Elektroniski nosūtītās ziņas kodē vai noformē citā Valsts ieņēmumu dienesta noteiktā veidā, lai nodrošinātu to atbilstību informācijai, kas norādāma rakstiskajā deklarācijā.

50. Valsts ieņēmumu dienests var noteikt, ka muitas formalitāšu kārtošanai var izmantot elektroniskajā datu apstrādes sistēmā ievadītās ziņas, un nepieprasīt iesniegt šo noteikumu 13.punktam atbilstošu rakstisko deklarāciju. Šādā gadījumā deklarētājs nodrošina, lai par preču identitāti, to nosūtītāju, saņēmēju, kā arī par transportlīdzekli attiecībā uz Ministru kabineta noteiktajām Sanitārās robežinspekcijas kontrolei pakļautajām precēm sniegtās ziņas elektroniskā veidā saņemtu arī amatpersonas, kas veic minēto kontroli.

51. Ja muitas formalitātes kārto, izmantojot elektroniskos datu apstrādes un pārraides līdzekļus, muitas iestādes amatpersona var pilnvarot personu, kas apstiprina deklarāciju, aizstāt personas parakstu ar līdzvērtīgu personas identificēšanas veidu, kuram ir tāds pats juridisks spēks kā personas parakstam, izmantojot kodēšanas sistēmu saskaņā ar šo noteikumu 49.punktu.

52. Ja deklarētājam ir nepieciešama elektroniski iesniegtās deklarācijas izdruka, to atbilstoši deklarētāja pieprasījumam var izsniegt un apstiprināt muitas iestādē, kurā deklarācija iesniegta. Šo deklarāciju var izdrukāt no elektroniskās datu apstrādes sistēmas un apstiprināt kāda no Valsts ieņēmumu dienesta īpaši noteiktajām muitas iestādēm.

53. Ar elektroniskajiem datu apstrādes līdzekļiem sagatavotu deklarāciju uzskata par iesniegtu ar brīdi, kad to ir saņēmusi muitas iestādes elektroniskā datu apstrādes sistēma. Par elektroniskā veidā iesniegtās deklarācijas pieņemšanu muitas iestāde informē deklarētāju, nosūtot tam elektroniski atbildes informāciju. Atbildes informācijā norāda vismaz saņemtās deklarācijas identificēšanai nepieciešamos datus, deklarācijas reģistrācijas numuru un pieņemšanas datumu.

54. Ja deklarācija sagatavota ar elektroniskajiem datu apstrādes līdzekļiem, muitas iestāde par preču izlaišanu deklarētājam paziņo, nosūtot tam elektroniski atbildes informāciju, kurā norāda vismaz deklarācijas identificēšanai nepieciešamos datus un preču izlaišanas datumu.

55. Šo noteikumu 53.un 54.punktā minētā iespēja deklarētājam tiek piedāvāta ar nosacījumu, ka tas nodrošina visu ar elektroniskā veidā iesniegto deklarāciju noformēšanu saistīto Valsts ieņēmumu dienesta noteikto prasību izpildi.